3e ANNEE. N° 1 — PARAIT DEUX FOIS PAR MOIS — 15 AVRIL 1951

CHEMAREA

"L'APPEL"

Director : N. STEFANESCU GOVORA

Foaie româneasca de lupta anticomunista si antirezistentialista

Reaparem dupa o scurta intrerupere si incurajati de sustinerea cititorilor nostri, incercam sa dam gandurilor noastre, haina tiparului.

Incepem noua faza a Chemarii cu speranta ca vom isbuti a da acestei publicatii de lupta pentru clarificarea constiintelor romanesti, toata seriozitatea pe care o impun conditiile momentului istoric. Nu socotim adecvat un oportunism care se acopera ipocrit cu o retorica perimata, nu credem ca se servesc interesele romanesti cultivand o serie de minciuni conventionale, ratificand farsa unui politicianism inconstient, inlesnind consolidarea impostorilor. Tragedia Patriei interzice indulgentele si amabilele schimburi de false politeti.

Acceptam plini de mandrie urile pe care le provocam si ne vom trudi sa meritam prieteniile ce ne sprijina.

CHEMAREA

Seurte biografii neromantate

OMUL CU OCHIUL DE STICLA

Exista superstitia cocoasei care poarta noroc si superstitia este asa de inradacinata, ca pe furis, cand trec pe langa un cocosat, sunt foarte multi care mangaie ghebul nefericitului. Daca ramane in sfera superstitiei credinta ca o mangaiere a cocoasei este aducatoare de noroc, sigur toti cocosatii au noroc. N'am auzit insa ca un ochiu de sticla sa poarte noroc, si totusi asa se pare.

Nimeni nu poate preciza in ce *mahala a orasului* Doroboi s'a nascut, dar se stie ca induiosat de infirmitatea lui, care dadea un accent si mai dureros mizeriei, Dr Schoener 1-a infiat. Drul Schoener era un medic de origina austriac, venit, se pare, din Bucovina, spre a exercita arta lui Esculap in crasul moldovenesc. Indragit de viata patriarhala, de blandetea oamenilor, Dr Schoener dadea practicei doftoricescului mestesug un sens de apostolat si cum suferinta si toate betesugurile isi afla adapost in casele in care poposeste saracia, el afla mai putin timp disponibil pentru cei bogati, desi era cautat pentru stiinta lui.

Cum nu avea copii, a infiat pe un nefericit care avea un ochiu scurs si altul urduros. L-a chemat Ion sau 1-a botezat doctorul, nimeni nu stie, fapt este ca la tribunal, in actul de infiere, a fost trecut ca Ion. Nu avea, nici o insusire si nu mica a fost tristetea tatalui adoptiv cand a vazut ce putina ravna la invatatura avea copilul. Cand era inclinat sa-i faca o mustrare aspra, copilul il privea cu ochiul lui urduros care exprima o rugaminte sfioasa de caine de pripas si doctorul se vedea obligat sa renunte la veleitatile de a face din copilul adoptiv un mare invatat. Ionel era mediocru, dar nu mai putin, ager la minte.

(Urmare in pag. 3.)

FREE EUROPA SI COMEDIA PARTIDELOR

de P. SEICARU

Comunicatul dat de Free Europe a lichidat o impostura rezimata pe un echivoc si in acelas timp a ridicat nu numai problema unei valabile reprezentari a intereselor romanesti peste hotare ci si valoarea politica a emigratiei care prin pasivitatea ei a ratificat farsa organizata de regisorii capitularii dela 23 august si a lasat sa se verifice totala ei inferioritate politica.

Cand dl Grew, presedintele lui Free Europe a invitat pe dl Gafencu ca sa-i citeasca raspunsul pe care l-a dat dlui C. Visoianu la notificarea acestuia ca a fost numit presedinte al Comitetului national roman prin decizia regelui Mihai, facea un act de autoritate. Dl Grew este unul dintre cei mai buni diplomati americani; ca ambasador la Tokio a dat dovada de un rar spirit de observatie stiind sa descrifreze sub masca zambitoare a Japonezilor agresiunea pe care acestia o preparau. Pearl Harbour nu a fost o surprindere pentru acest lucid diplomat care avertizase la timp Washington. La 29 septembrie 1941, dl Joseph C. Grew prevenia, printr'un raport, ministerul de externe : « Numai respectul pentru puterea potentiala a Statelor Unite a impiedicat pana azi Japonia sa se dee la si mai mari excese fata de interesele americane ; si in sfarsit, programul japonez de expansiune prin violenta nu ar putea fi oprit decât printr'o manifestatie de forta, sau prin demonstratia vointii Statelor Unite de a se servi de forta ei daca aceasta ar deveni necesara ». Cartea « Dix ans au Japon » a dlui Grew, din care extragem acest pasaj, reda admirabilele calitati de observator care definesc insusirile unui mare diplomat.

Deci tot respectul cuvenit unela dintre inteligentele de elita ale personalului politicei externe al Statelor Unite.

Free Europe nu este o organizatie a O.N.U.-ului, ci o organizatie a Departamentului de Stat. Care este menirea acestei organizatii ? Sa grupeze elementele politice din emigratia tuturor Statelor din estul Europei, tari cotropite de Rusia sovietica si supuse unui regim de exploatare coloniala ; prin concursul acestor elemente sa mentina activa vointa de libertate a popoarelor sugrumate, in neputinta de a-si revendica dreptul la o viata libera. Este una din cele mai nobile manifestari ale politicei americane, Free Europe opunându-se actiunei de definitivare a suprimarii libertatii in spatiul european cedat la Teheran tutoratului politic al Rusiei sovietice. Putem spune ca Free Europe reprezinta un moment al politicei americane, rezultat al unui examen de constiinta privind raspunderile care îi revin pe urma erorilor politicei fata de Rusia sovietica, politica condusa cu exces de naivitate si buna credinta de presedintele Roosevelt.

Importanta acestei organizatii de propaganda a politicei americane, hotarâta aparatoare a libertatilor calcate in picioare de U.R.S.S., nu poate fi negata de nimeni si mai ales de popoarele reduse in sclavie, carora nu le-a mai ramas decât o unica speranta : vointa Statelor Unite de a restaura regimurile de libertate.

Numai precizând rostul acestei organizatii putem intelege sensul raspunsului scris pe care dl Grew, ca presedinte al lui Free Europe, l-a dat dlui C. Visoianu. Onorabilul fost negociator al capitularii, vroia sa opereze o noua mistificare prin întretinerea unui echivoc : Comitetul national este egal guvernul român în exil. Aceasta voita confuzie a fost intretinuta în rândurile emigratiei care trebuia sa confunde un comitet de propaganda, un comitet protestatar cu un guvern român în exil. Dovada ca s'a isbutit sa se acrediteze aceasta echivalenta o avem prin scrisoarea publicata în ziarul « Patria » si semnata de fostii consilieri : cultural de presa si economic de la Ambasada. In aceasta scrisoare se afirma, cu toata convingerea ; Comitetul national este guvernul român în exil. Unul dintre semnatari este si prietenul meu Al. A. Busuioceanu, profesor de Istoria Artelor la Universitatea din Bucuresti. Daca un român de aleasa cutura a putut sa faca o asa de grava eroare de apreciere, cu atât mai usor echivocul putea sa fie folosit în rândurile emigratilor de mai redusa cultura. Dar nu trebue pierdut din vedere ca problemele politice impun o pregatire speciala si un foarte distins profesor de Istoria Artelor poate fi, cu pregatirea lui de specialitate, de o totala ignoranta într'un domeniu mult mai complex, mult mai vast decât acela al succesiunii stilurilor în arta.

Pentru orice om de bun simt o simpla întrebare ar fi înlaturat confuzia întretinuta de o colectie de impostori : pot State-Unite, Anglia, Franta, etc. sa mentina relatii diplomatice normale cu tarile devenite satelite ale Rusiei sovietice si sa recunoasca, fie si tacit, existenta unor guverne în exil ale acestor State ? Este o duplicitate pe care corectitudinea politica a acestor tari nu o poate practica, lasând Rusiei sovietice tristul privilegiu al feloniei.

De aceea dl Grew ca presedinte al organizatiei Free Europe s'a simtit obligat sa precizeze —punând capat unui echivoc— ca asa zisele Comitete nationale nu sunt si nu pot fi considerate drept guverne în exil. De altfel, la aceasta categorica atitudine nu contribue numai vointa de a mentine linia unei corectitudini în raporturile internationale ci si convingerea ca realitatea politica este într'o constanta devenire, istorico-sociala, cu atât mai mult în spatiul european supus ferocei pedagogii staliniene. Politica americana dovedeste un rar simt al realitatilor în devenire si prudenta cu care se fereste sa-si ipotecheze libertatea de actiune indica clar dorinta de a nu impune mâine tarilor liberate nici o constrângere. Este o situare la antipodul politicei sovietice care a creiat asa zisul comitet polonez de la Lublin destinat sa fie impus, ulterior, ca guvern provizoriu, violându-se vointa Poloniei.

Aceasta luare de pozitie a politicei americane a dezamagit, fara îndoiala, pe cei cari isi închipuiau ca vor putea sa se înoarca în tara ca oamenii de încredere ai Statelor Unite, exact cum Ana Pauker, Bodnaras, Lucacs si toti Kisinevskii sunt oamenii de încredere ai Rusiei sovietice. Ca-ci unii ar fugi în furgoanele rusesti, ceilalti ar intra în jeepurile americane. Exista un singur emigrat român care sa desminta aceasta afimatie ? Toata agitatia asa zisilor exponenti ai partidelor a fost dominata de unica preocupare, aceea sa transforme echivocul comitet national subinteles guvern în exil, într'o realitate, adica României sa i se impuna de Americani un guvern provizoriu care sa conduca tara pâna când o consultare nationala va fi posibila. Tot acest plan de operatii a fost spulberat de dl Grew care a lamurit, odata pentru totdeauna, caracterul unui comitet national agreiat de Free Europe, organizatie de aparare a idelor de libertate, nu instanta de investire cu autoritate politica.

« Un Comitet national nefiind un guvern în exil, partidele participa în el prin delegati persoane fizice, nu însa în mod institutional. » Sa precizam idela : cei pe cari, eventual, i-ar designa partidele nu ar avea

(Urmare in pag. 2.)

PORTRAITS

SUZANNE GUILLARD

Il y a sans doute beaucoup d'étrangers, lesquels ont penché leur oreille pour écouter les souffrances des Roumains exilés et beaucoup d'entre eux auront une place d'honneur dans le Livre que la Roumanie de demain devra ouvrir et appeler le « Livre de la Grande Reconnaissance ».

Parmi ces étrangers, une de toutes premières places aura sans aucun doute Mme Suzanne Guillard, la directrice du Centre Professionnel de Matières Plastiques, à Paris.

Ce Centre fut fondé en 1940, par l'initiative de Mme Guillard même, dans le but de servir au reclassement professionnel des Français, se trouvant — pour une raison ou pour une autre — dans l'impossibilité d'exercer le métier auquel ils s'étaient préparés.

Pour cause de la Seconde Guerre mondiale, au moment où la terre hospitalière de la France commença à donner asile aux nombreux étrangers affluant vers ces contrées de liberté, enfuis des soi-disants paradis rouges, instaurés par l'occupation bolchevique, ce fut toujours Mme Guillard qui pensa à mettre le Centre à la disposition des réfugiés.

Depuis ces dernières années, des centaines et des centaines de ces réfugiés passèrent par ce Centre. Ils y apprirent un métier, de sorte qu'aujourd'hui ils sont dans la possibilité de gagner honnêtement leur pain. Ce n'est pas une profession d'intellectuels, mais non plus un métier d'artisanat difficile, demandant trop de force physique. Mais c'est un beau métier pour ceux qui savent se servir de leurs mains et de leurs intelligences, et — tant soit peu — pas trop loin de beaucoup de professions et métiers, pour lesquels ils avaient ou de l'application ou même un vrai talent.

Ceux qui connaissent ce Centre Professionnel, ainsi que ce qu'il y fut réalisé, savent bien que tout est dû à son initiatrice et réalisatrice, Mme Suzanne Guillard. C'est qu'elle n'est pas une simple directrice de cette école, un simple professeur technique, elle est tellement plus pour ses élèves : une camarade, une vraie mère — et tout ceci sans marquer aucune préférence pour l'un ou l'autre de ces élèves — et tous les étrangers qui fréquentent le Centre Professionnel de Matières Plastiques, peuvent témoigner de tout leur cœur ému.

C'est pas seulement aux progrès qu'ils puissent faire dans leur nouveau métier que Mme Guillard s'intéresse. Elle est toujours proche de leurs angoisses, de leurs espoirs, de leurs joies et foi.

Si un de ses élèves a besoin d'une intervention, elle y courre à peine en est-elle avisée. Et ceci du moment même où le jeune homme ou la jeune fille a timidement frappé à sa porte, à la porte de son école. Elle reste, infatigable, à leurs côtés, jusqu'au moment de son cours fini, et même après, jusqu'à ce qu'il ou elle ait trouvé du travail, lui faisant gagner son pain quotidien.

(Urmare in pag. 3.)

Ce datoreste Românilor cultura rusa

de Pompiliu PALTANEA

Ramâne bine stabilit: toate descoperirile, inventiile si creatiile din orice domeniu, literar, artistic, stiintific, practic se datoresc... Rusilor; asa glasueste ukazul « genialului » satrap al Kremlinului, pe care agentii universali ai Sovietelor au sarcina de a-l raspândi si impune fara discutie in lumea intreaga. Acest caz unic de enciclopedica megalomanie ar parea, la prima vedere, un simplu caz patologic, desi extraordinar ca proportii, ce cheama doar atentia medicilor pshiatri. Ar putea, de asemeni, interesa specialistii ce ar dori sa studieze mijloacele grosolane, si, fireste, ridicole, de colosala mistificare, de care se serveste metodica intreprindere de propaganda si pedversiune comunista. Pentru cine cunoaste, însa, istoria si pshihologia vecinilor nostri de la Rasarit atari pretentii oricât de exagerate si de excluziviste, cuprind, în fond, un tâlc adânc fearte serios; bolchevismul rus ce nu-i decât alt nume al nationalismului moscovit ori al imperialismului slav, se socoate regeneratorul lumii pe care pretinde ca ar avea misiunea sa o fereiceasca, atacând si darâmând toate valorile pe care ne-am deprins sa le respectam, rezultate ale culturei clasice greco-romane si ale civilizatiei crestine apusene. Tocmai pentruca se intemeiaza pe un principiu anti-occidental, anti-uman si antagonist aprig al spiritualitatii occidentale communismul se adevereste un mare pericol: iata ce a aratat în ultima lucrare « Découverte de la Russie » (Ed. Lardanchet, 1944) dl Henri Massis, confirmând semnalul de alarma pe care l-a dat înca din 1925 prin celebra sa carte « Défense de l'Occident ».

Declaratia bolsevica de exterminarea civilizatiei occidentale actualizeaza ideile scoalei denumita în Rusia slavo-fila, pe care a alimentat-o vechiul scitism, exaltat de Alexandru Block care a scris: « Da, suntem Sciti, da, suntem asiatici, cu ochi lacomi si încrucisati ». Acest scitism alcatueste fondul comun al aspiratiilor nationaliste rusesti pe care se sprijina antagonismul filozofic si istoric, dusmania neînduplecata a Rusiei fata de Europa. « Între ea si noi, — spunea Tincev — e pe viata si pe moarte. Scitismul rus va trebui sa prefaca universul în cenusa». «Aminiti-va teza magistral desvoltata de neîntrecutul nostru Pamfil Seicaru prin « Dotia, Rien que des cendres ». Toate declaratiile de azi în contra « putrezeiunei occidentale » sunt împrumutate de catre papagalii sovietici sus citatei scoale slavo-file, al carui precursor, Alexis Komiacov, formulase în Odele sale « Misiunea divina a Rusiei ». (Vezi Albert Mousset « Le Monde slave », S. E.F.I., 1946).

Lupta dintre slavo-fili si occidentalisti, ale carei episoade umplu analele Rusiei moderne (v. Albert Mousset, Histoire de Russie, S.E.F.I. 1945), prefigureaza drama ce se desfasoara acum pe lume.

Spre a atinge acest scop, Rusia bolsevica a redevenit, ca în vremurile chanilor Tatari si Mongoli, avant-garda Asiei în Europa, de unde sub Romanovi se spunea ca ar fi avant-garda Europei în Asia. In acelas timp revolutia octobrista a cautat sa-i refaca Rusiei fortele secatuite. Lenin, continuat si complectat de Stalin, a întreprins, dupa Brest-Litovsk, sa rastoarne ceace întreprinsese, dupa dezastrul de la Narva, Petru cel mare: adica sa exploateze sistematic bogatiile naturale, organizând, intensificând si modernizand potentialul industrial, technic si militar al imparatiei reconstituite. Stalin care a fost numit ca si Petru cel mare « constructor de imparatie » (v. John Little Page si Demarée Besse, « A la Recherche des mines d'or de Sibérie », éd. Payot 1939) l'a recunoscut însusi ca « maestru » al sau pe fostul tar, ce inaugurase industrializarea Rusiei, restabilindu-i cultul prin reînaltarea statuilor, prin patronarea filmului comemorativ al lui Alexis Tolstoi, prin creiarea unei catedre speciale la Universitatea din Moscova, spre a se studia guvernarea faimosului autocrat, considerat acum « premergator al bolsevismului ». (v. Henri Massis, op. citata).

Petru cel mare s'a dovedit un « occidentalist » provizoriu. « Europa ne este înca necesara timp de câteva decenii, apoi îi vom întoarce spatele »; asa a marturisit tânarul tar -avea 25 de ani- când a plecat, în 1696, în Europa, calatorind incognito si amestecându-se prin porturi, prin uzine, prin fabrici si prin ateliere, în haine de muncitor

(Urmare in pag. 2.)

Cronica Literara

Antologia Poetilor Români în exil

Dl Vintila Horia a publicat la Buenos Aires o Antologie a poetilor romani in exil. Cartea, avand 100 de pagini, frumos imprimata, cuprinde contributia a 12 poeti romani in exil. Acestia sunt : Valeriu Anghel, Stefan Baciu, Al. Busuioceanu, N. Caranica, Aron Cotrus, C Gheorghiu, N.S. Govora Al. Gregorian, N. I. Herescu, Vintila Horia, Vasile Posteuca, si Yvonne Rossignon.

Cine citeste poemele stranse in volum prin truda dlui Horia, gaseste aproape la toti poetii-ca un fir conducator-suferinta desradacinarii. Si iarasi, ca o caracteristica la aproape toti cei 12 autori, se intalneste o atitudine negativa, delasare, amaraciunea infrangerii, neputinta in fata desastrului. Poetul roman in exil se arata un invins, si, ceva mai mult, un invins care accepta infrangerea. Este, dupa noi, o atitudine condamnabila. Dar, poetul a fost intotdeauna cutia de rezonanta a comunitatii din care face parte. Aceasta condamnabila atitudine o intalnim aproape la toti emigrantii, si ea se reflecta fidel in sufletele stihuitorilor. Nu s'a gasit inca un Avram Iancu in sanul emigratiei, care sa se smulga din aceasta mlastina si sa strige : No hai ! Si deaceia nici dintre poeti nu s'a ridicat inca nimeni care sa faca din condeiul lui o sabie, o sabie care sa despice drumurile intunecate ale vilto-ului. Sa speram ca acest poet al revoltei, al actiunii, sa iasa intr'o zi la iveala.

Dintre cei 12 poeti se detaseaza dnii Stefan Baciu, Virgil Gheorghiu si Vintila Horia. Remarcam poesia dlui Gheorghiu intitulata « Ruga pentru aviatorii cazuti » scrisa si publicata in tara, pentru aviatorii cazuti in Rusia. Pe atunci dl Gheorghiu era « nazist », de atunci a devenit un democrat convins. Il felicitam.

Poezia dlui N. Caranica e slaba, miroase prea violent a Vasile Alexandri, pe care autorul-unul dintre singurii-il admira si de a carui influenta nu se poate debarasa. Dl Herescu reuseste sa scrie un poem reusit, intitulat « Destin » Dl Busuioceanu ramane in sferele poesiei pure-din nefericire poesia dlui Busuioceanu se arata nu numai pura ci si minora—, pe dsa il lasa rece tragedia neamului. Cel putin asa reiese din poezia dsale. E explicabil, dsa a parasit tara de vreme indelungata. Se zice ca dl Busuioceanu scrie poesii bune in limba spaniola. Pe dna Rossignon o inspira o javra, pe care dsa o gaseste « haimana inteleapta ». Si se zice ca sunt Romani in inchisori si chiar in munti.

Trecand peste aceste defecte care nu pot fi imputate dlui Horia, Antologia poetilor romani in exil este o realizare care iese din comun. Dl Horia a tiparit o carte din truda dsale, fara sa faca apel la fondul elvetian. Dsa merita toate elogiile.

Magul care-si cauta steaua

Sub acest titlu, in editura « Chemarea Literara » a aparut o placheta de versuri, datorita dlui Nicolae Novac. E o placheta modesta ca infatisare, sumbra, ca si versurile ce le cuprinde. Cititorii Chemarii au avut ocazie sa faca cunostinta cu dl Novac in paginile gazetei noastre.

Cartea cuprinde 3 parti : Icoana, Poeme fara tara si Pentru linistea magului. Scriam mai sus ca poemele din Antologia dlui Horia au o nota de amaraciune. Nota dominanta din versurile dlui Novac este desnadejdea.

« Nu mai aprinde candela speran-
[telor iubito,
Nu o mai aprinde,
Vite desnadejdea cat de greu ne
[cuprinde
Hai mai bine sa ascultam linistiti
[tacerile
Si sa privim, cum mor in noi,
[primaverile. »

In poemul « Hai suflete » aceasta desnadejde e si mai profunda.

Dl Novac este un real poet :

« Mainile tale, mama,
Mainile tale noduroase,
mancate de lesie,
batute de sapa,
arse de soare,
Mainile tale cu care m'ai alintat
sau m'ai batut,
Intinde-mi-le peste spatii
sa le sarut ! »

Sunt versuri care vin in sprijinul afirmatiei noastre.

Si totusi, pana astazi, nu am intalnit in nici o publicatie romaneasca un cuvant despre « Magul care-si cauta steaua ». Motivul ? E usor de ghicit.

Gânduri libere

§ La Paris a aparut o revista intitulata « Ganduri Libere », revista literara si culturala. Directorul ei este dl Serban Voinea. In primul numar colaboreaza dnii J. Rounault, Tudor Anca (C. Amaritzei), Serban Voinea, A. C. (Dna Voinea), Valentin Toma si N. Moldovanu (Nuselovici).

Un frumos poem de 169 de versuri semneaza dl Anca (Amaritzei). Poemul a intitulat « Intaia scrisoare acasa ». Poemul e scris in versuri albe si aici se gaseste explicatia lungimii lui. Ne miram si regretam in acelasi timp ca dl Amaritzei nu a lungit acest poem. Speram ca va face-o atunci cand va scrie a doua scrisoare acasa. De ex, dsa scrie :

« Asaulta-ma,
Dati- i numele meu !
El n'are sa scrie decat un nume ce
[nu mai este de mult
Azi ma chem mai strain ca vesni-
[cia fara casa.
Mi se pare ca mi-am pierdut nu-
[mele intr'o zi in Metrou
Pe langa St. Sulpice ».

Pentru a lungi poemul, dsa ar fi putut continua astfel :

« Statie care se afla pe linia Porte
[d'Orléans-Clignancourt,
Alaturi de St. Placide,
Unde se afla redactia revistei lite-
[rare si culturale Ganduri Libere.
La care,
Colaboreaza tovarasul Serban Voi-
nea si tovarasul Nuselovici »,

etc.

Iar la versurile :

« De-acasa,
Unde latra un caine »,

Dl Amaritzei ar putea adaoga :

« Unde o oaie behaie,
O scroafa grohaie
Si un cocos canta cucurigu ».

Credem ca daca s'ar fi adaogat versurile propuse de noi, poemul dlui Amaritzei ar fi castigat nu numai in lungime ci si in adancime. Dealtfel poemul citat mai are o calitate : citit de la coada spre cap, produce asupra cititorului exact acelasi efect ca si atunci cand e citit de la cap spre coada.

FREE EUROPA SI COMEDIA PARTIDELOR

Urmare din pag. 1

alta valoare decât aceea personala si nu ar reprezenta o organizatie de partid, cu tot ce implica ideia de partid.

In ultima parte, raspunsul lui Free Europe, cu toata eleganta, face o justificata mustrare celor cari nesocotesc interesele nationale, incercând sa promoveze interese de partid. « In consecinta, spre marele sau regret, Free Europe nu poate recunoaste actualul comitet national român nici chiar complectat pâna la cifra de zece, compus cu eliminarea tocmai a acelor elemente pe care Free Europe le considera reprezentative si meritoase în dregatoriile românesti ».

Când accepti un arbitraj trebue sa te închini hotarârii pe care o da acesta ; deci, în momentul când s'a acceptat patronajul acestei organizatii americane, în momentul când s'au primit subsidiile, implicit s'a acceptat criteriile acestei autoritati, careia i se subordona asa zisa actiune nationala.

Ori cat asi aprecia actiunea americana pentru apararea ideilor de libertate, oricat asi admira hotararea cu care politica americana accepta toate sacrificiile — si mormintele semanate în Coreea sunt dovada a autenticitatii credintelor afirmate — nu pot sa-mi ascund un sentiment de tristete citind aceasta îndreptatita admonestare. Sa fie obligat Free Europe sa aminteasca unor politicieni, pretinsi exponenti ai partidelor, de necesitatea reprezentarii intereselor romanesti prin ce are emigratia mai valoros —eticheta de partid neputând suplini nulitatea îndivizilor— se poate o mai categorica clasare a unei mentalitati nenorocite ? Pentru noi ceeace Free Europe considera ca elemente « reprezentative si meritoase în dregatoriile românesti » nu poate forma o valorificare obligatorie si le vom lua sub beneficiul de inventar, de oarece este firesc ca criteriile de valorificare americana sa nu coincida cu criteriile de valorificare românească si oricât s'ar stradui dl Grew sa aiba o judecata obiectiva — admitând ca ar cunoaste ca orice român situatiile specifice si tot ce formeaza complexul politic românesc,— nu s'ar putea identifica complect cu interesele poporului român, orice problema privind —o prin prisma intereselor americane.

Daca valorile stiintifice sau artistice pot primi o valorificare internationala independent de valorificarea nationala, orice valoare politica este nationala si în masura în care primeste ratificarea nationala are si o valoare internationala. Acceptarea lui Tito, dictatorul comunist al Jugoslaviei, ca valoare politica internationala a fost impusa de valorificarea lui nationala, obligând toate democratiile sa ratifice emisiunea politica a poporului jugoslav, independent chiar de conditiile în care poporul jugoslav si-a exprimat vointa.

Daca Free Europe si-ar aroga dreptul de a ne impune anumite persoane ca « reprezentative si meritoase în dregatoriile românesti » la ce s'ar reduce suveranitatea politica a poporului român ? In definitiv ce altceva a facut dl Visinski la 28 februarie 1945 decât sa impuna poporului român criteriile de valorificare sovietica si tocmai aceasta violare a criteriilor nationale de valorificare politica a provocat protestul american. Dar spre a nu fi gresit interpretata atitudinea, Free Europe s'a simtit obligata sa aminteasca, ceace este foarte întemeiat, ca este în dreptul ei suveran sa recunoasca sau nu comitetele nationale, ele fiind doar sectii ale unei actiuni de propaganda care nu implica nici o încalcare în sfera drepturilor politice ale fiecarei natiuni. Initiativa americana sustinuta cu banii contribuabilului american, actiunea de aparare a libertatilor politice a tuturor popoarelor implica si dreptul suveran de a aprecia ceeace este mai potrivit cu exigentele actiunii întreprinse. Nimeni nu poate contesta legitimitatea acestui punct de vedere. Si daca Free Europe a fost nevoita sa faca aceasta punere la punct, vina o poarta colectia de impostori cari au vrut sa impuna triviale criterii de partid într'o actiune ce interesa natiunea.

Raspunsul dat dlui Visoianu, protâpit presedinte al comitetului pretins national, afla aprobarea unanima a emigratiei românesti. Am minti daca n'am marturisi ca ne-ar fi placut ca Free Europe sa nu fie nevoita sa dee acest raspuns care, de ce am ascunde-a, indirect ne atinge pe fiecare dintre noi, egali de vinovati pentru a fi tolerat, prin pasivitate, o grotesca farsa pe care câtiva indivizi au jucat— o spre daunarea si a prestigiului si a intereselor nationale.

Raspunsul dat de dl —Grew notificarii facute de dl Visoianu ca a fost numit presedinte al comitetului national prin decizia regelui Mihai, fostul suveran al Romaniei, ne impune o examinare a întregei situatii politice a emigratiei.

Emigratia necesita o conducere politica alcatuita din Români de energie, strabatuti de o profunda convingere, capabili sa însufle, chiar celor mai molai elanul unei credinti. O conducere politica a emigratiei, daca ar fi existat, ar fi avut ca o prima misiune nu numai sa coordoneze, ceva mai mult, sa fuzioneze, în vederea unei actiuni colective, în sentimentele, în convingerile, în inimele lor pe toti acesti pribegi români cari nu doreau altceva decât sa fie înmanuchiati, sa se impartaseasca din potirul aceluias crez românesc. O asemenea fuziune spirituala implica un profund loialism o lepadare de orice interes personal, o colaborare fara rezerve mintale, colaborare care si-ar fi putut împrospata elanul dintr'un fond spiritual comun.

Existenta unei conduceri politice organizate, puse în serviciul unei idei si pentru realizarea careia ar fi cristalizat în emigratia românească un sentiment de solidaritate activa, închinata ideii si realizarii ei.

De ce nu a fost posibila o conducere politica a emigratiei? Au lipsit oamenii sau a lipsit ideia care sa-i grupeze ? Putem spune, fara a exagera valoarea Românilor aflati în afara hotarelor, ca se putea alcatui o echipa capabila sa faca fata problemelor în legatura cu sarcina care revine emigratiei : de a impune atentiei opiniei mondiale cazul poporului român amenintat cu exterminarea ca natiune.

De la 23 august 1944 am intrat într'o adevarata faza de dementa a ambitiilor, fiecare nulitate care a dus o existenta obscura pâna la acea data, a socotit momentul, oportun de a utiliza tragedia Patriei pentru a-si face o cariera politica. O atmosfera de arivism trivial, o nesocotire agresiva a intereselor tarii si, în forfoteala de ambitii, zadarnic ar fi cautat cineva sa afle o cât de vaga urma a unei decente elementare. Ajunge sa se citeasca paginile pe care la scria Mititza Constantinescu într'un « Cuvânt înainte » la acel monument de murdara adorare a calailor Patriei « Continentul U. R.S.S. » ca sa ne dam seama ce supralicitatie de slugarmicie, ce oferte de serviciu asaltau pe ocupant.

Intre imensa tragedie a poporului român si agitatia disperatilor în cautarea de situatii politice, contrastul era asa de palmuitor încât —pe buna dreptate— nu mai poti fi surprins de usurinta cu care Rusia sovietica si-a putut pune în aplicare sinistrele ei planuri. Aceeas atmosfera o regasim, din nenorocice, si în emigratie.

S'a spus : va trebui sa organizam rezistenta. La ce ? Si cu cine? Orice rezistenta presupune opresiune, ori, pribegilor români, nevoiasi li se pune o singura problema de rezistenta : la opresiunea mizeriei. Fara îndoiala, emotionant aspect uman pe care l-au oferit toate emigratiile politice, dar aceasta rezistenta individuala nu are nimic comun cu problema rezistentii nationale la opresiunea exterminatoare exercitata de ocupatia ruseasca asupra poporului român. Dar cellalti pretinsi exponenti politici la ce rezistau ? Care sunt actele de rezistenta politica ? Când ne hotarâm sa nu ne mai îmbatam cu cuvinte ? Când încetam de a mai fi cabotinii tiradelor eroice? O conducere politica implica o conducere alcatuita din ceace dispuneam ca elemente capabile sa raspunda unor necesitati precise care s'ar putea grupa în doua categorii ; propaganda si organizarea emigratiei în vederea participarii ei la lupta pe teritoriul national.

Propaganda impune criterii de selectare a elementelor pregatite ca technica a scrisului sau ca relatii internationale. Nici o alta consideratie nu putea sa prevaleze în afara de aceea a utilitatii în raport cu propaganda.

P. SEICARU

(Va urma.)

Ce datoreste Românilor cultura rusa

Urmare din pag. 1

cu lucratorii, spre a surprinde secretele « batrânului Occident », ce îi aparea superior Muscalilor ignoranti si lenesi. Gânduri identice au determinat-o pe imparateasa Caterina a II-a, Catherine le Grand, — cum i-a spus curtenitor Voltaire — sa grupeze în juru-i talentele cele mai distinse si felurite, cautând în strainatate « lumini », de care vasta-i imparatie era cu totul lipsita (v. Istoria mai sus pomenita a dlui Mousset).

E bine, însfârsit, sa nu uitam ca în acele vremuri Rusia se gasea abia la cinci veacuri de la invazia barbarilor, presupunând ca propria-i populatie nu merita, prin starea ei de incultura, atare calificativ, pe când « batrâna » Europa scapase de mai mult de 14 secole de puhoiul asiatic navalitor. Considerând destinul vitreg al rasei sale, situata oarecum în afara de timpuri si în neputinta de a-si desvolta, ca celelalte natiuni, educatia, Ceadaieff constata : « Veniti pe lume ca niste copii nelegitimi, fara mostenire si fara legaturi cu fiintele ce ne-au precedat pe pamânt, noi Rusii nu pastram în sufletele noastre învatamintele anterioare existentei noastre. Ce e obisnuit, instinct, la celealte popoare noi trebue sa le bagam cu ciocanul în capetele noastre. E consecinta firesca a unei culturi formate numai prin importatie si imitatie... ». (v. Œuvres choisies de Pierre Tchaadaieff, publiées par le Père Gagarine, Paris 1862).

Imprumuturile pe care cultura ruseasca din veacurile al XVII si al XVIII-a le datoreste Românilor au fost semnalate de învatatul basarabean Alexandru Hajdeu prin discursul « Vechea slava a Moldovei » pe care l-a pronuntat la Hotin în ziua de 27 iulie 1837, la o serbare a scoalei judetene, al carui efor era. Acest istoric discurs a fost tradus din ruseste în româneste de prietenul autorului, de poetul basarabean C. Stamati, care l-a publicat apoi în ziarele noastre ce apareau în Moldova, Valachia si Transilvania, cât si apoi, în 1855, în brosura. Alexandru Hajdeu a fost tatal si primul profesor al marelui nostru savant si scriitor, Bogdan Petriceicu Hajdeu care a pus bazele studiilor de slavistica în România. Poliglot el însusi care a învatat la München în vreme ce Mihail Kogalniceanu studia la Berlin, Alexandru Hajdeu a facut sa patrunda în literatura rusa « quelques notes du chant populaire roumain, quelques souvenirs du passé moldave, quelques détails pittoresques de la vie de nos villages... » (N. Iorga, Histoire des relations russo-roumaines, Jassy, 1917). In 1866 Academia româna constituindu-se l-a chemat, ca si pe C. Stamati, printre membrii ei. Iata ce ne povesteste fiul sau, marele B.P. Hajdeu : « En 1866 il a reçu avec enthousiasme l'appel de l'Académie roumaine de venir à Bucarest ; mais, on avait créé des obstacles à son départ de Bessarabie. Ce fut un coup de foudre pour Alexandre Hajdeu. Désespéré de ne pas pouvoir mourir en Roumanie, il a renoncé au barreau, à la vie publique, à tout ; il s'est enseveli à la campagne et a tourné son esprit vers la religion ». (v. B.P. Hajdeu, Chevalerie, Paris 1890).

Daca în a doua jumatate a secolului al XIX-a comunicatiile ajunsesera imposibile între Basarabia anexata si regatul român — cum o dovedeste cazul lui Alexandru Hajdeu — cu doua veacuri mai înainte trecerile erau lesnicioase si frecuente ; e adevarat ca în veacul al XVII-a nici Basarabia nici chiar Ukraina nu fusesera înca incorporate în imparatia moscovita. Timocec, fiul hatmanului cazacesc Bogdar Kamelnoski se casatorise cu frumoasa Roxana, fiica bogatului si generosului domn al Moldovei, Vasile Lupu, care înfiintase în Rusia occidentala mânastirile de calugarite pe Nistru si acelea de calugari carturari de la Petschersca, lânga Kiev. La Kiev chiar pastorea ca mitropolit un fecior domnesc al voevodului Samuel Movila : Petru Movila care reprezentase Rusia ortodoxa la Conciliul de la Iasi, care a fixat dogmele, spre a întâmpina propaganda catolica si protestanta. Petru Movila a fost un alt poliglot român, format în înaltele scoli din Polonia. El a înfiintat la Kiev un seminar, transformat apoi în Academie teologica ; a reorganizat tipografiile de acolo si editarea de carti pentru Rusia întreaga. Profesorul Sextil Puscariu a spus ca Petru Movila a introdus, prin eruditia sa, un suflu de umanism în ortodoxie ; alt învatat român, profesorul Iorga, a scris despre el : « Si l'ortodoxie n'a pas succombé et a eu une floraison nouvelle cela est dû à Pierre Movila », (v. N. Iorga « Relations des Roumains avec les Alliés ». Iassy 1917) iar carturarul rus Venelin se întreba : « Care dintre cei doi barbati, cu numele de Petru, este reformatorul îndrasnet al imperiului rusesc si caruia, prin urmare, i se cuvine titlul de « Mare » : lui Petru I, imparatul Rusiei sau lui Petru Movila, mitropolit la vârsta de 37 de ani al Kievului si Halicului ? » (Citat de profesorul I. Simionescu în « Tinere, cunoaste-ti neamul » Bucuresti, Cartea Românească 1941).

(Va urma.)

PORTRAITS

SUZANNE GUILLARD

(Suite de la première page)

Fort est le courage de Mme Guillard, comme sa franchise et sa spontanéité sont tellement jeunes et humaines. On peut vraiment dire de Mme Guillard qu'elle fait le bien comme on respire, le plus naturellement du monde.

Et comme elle est bonne! Foncièrement bonne et attachante... Elle est sincèrement et naturellement auprès d'eux, dès qu'ils ont une épreuve plus dure à passer. En témoigne, entre autres cas, ce que j'ai vu pendant l'enterrement du mari d'une de ses élèves. Madame pleurait, elle pleurait comme tout le monde, émue par tant de détresse et de souffrance morale... Un de ses enfants était à la peine. Elle était support et force auprès de la jeune femme éplorée.

Si son affection et son attachement vont vers tous ses élèves, de n'importe quel peuple ils seraient les ressortissants, eh bien, nous, les Roumains, nous avons la coquetterie de croire avoir compris qu'elle a un faible, une inclination en plus, pour nos souffrances morales et physiques, pour nos espoirs...

Ne sommes-nous pas, en effet, les parents — même si parents pauvres — de la grande race latine, celle à laquelle appartient la France aussi?

Ce n'est peut-être pas une explication, mais c'est tout de même une constatation, et comme nous en

sommes reconnaissants, une fois de plus, à la merveilleuse directrice du Centre professionnel des Matières plastiques !

Les fêtes de Noël de l'année passée, comme aussi celles de cette année, ne furent-elles célébrées au Centre avec toute largesse pour nos coutumes roumaines, pour nos chants et nos danses folkloriques ?

Et n'était-ce pas grâce à ce « faible » de Mme Guillard, justement pour ses élèves d'origine roumaine ?

Combien nous l'en remercions !

Mais à propos de ces fêtes, nous y avons vu quelques personalités roumaines, comme le général Chirnoaga, M. et Mme Léon Negruzzi, le professeur Penesco, l'abbé Boldeauno, M. Vasiliu-Cluj, les Pères Graizian, Preda, Zapartzan, etc. Par contre, on n'a pas rencontré, à ces occasions, aucun représentant du Caroman, ni des partis politiques, ni du Conseil National (à moins que ce dernier n'y ait été représenté par le commandant Chintesco).

Les deux fêtes furent suivies par quelques heures de belle détente, au milieu des compatriotes, auxquels fut servi un bel en-cas froid où figuraient au premier rang tous nos mets nationaux : les sarmales, la soupe aux tripes (mais préparée à la manière roumaine), le cozonac et tant d'autres choses, belles à regarder et merveilleuses sur le palais de tout un chacun...

Pour une soirée, les réfugiés roumains se sentirent un peu comme chez eux, leur chez eux si lointain et triste. Et ce fut seulement grâce à Mme Guillard, toujours à Mme Guillard.

Tous ceux qui ont eu la chance de passer par le Centre professionnel des Matières plastiques, à Paris, garderont un souvenir inoubliable pour les sages et affectueux conseils de Mme Guillard. Elle a sauvé tant d'existences humaines par l'existence même de son Ecole, mais aussi grâce à tout ce qu'elle est et ce qu'elle fait pour les pauvres réfugiés, heureux et émus de l'accueil qui leur est accordé au Centre professionnel des Matières plastiques de Paris, à travers sa noble directrice, Mme Suzanne Guillard.

C. ARSENIE

ANTOLOGIA POETILOR ROMANI IN EXIL

(Romanii din Franta care doresc sa aiba aceasta carte de versuri romanesti, se pot adresa la redactia Cheamarii. Costul car: este 3% franc.)

ADMINISTRATIVE

Contributia la cheltuielile Chemarii este de :

1.200 de fr. sase luni
600 de fr. trei luni
2.400 de fr. 1 an

Banii vor fi trimisi pe adresa: *C. Arsenie*, 39, rue Delamure, Paris-14e.

OMNUL CU OCHIUL DE STICLA

Urmare din pag. 1

Ochiul scurs îi purta noroc. Cand a venit razboiul din 1916, ceilalti tineri de varsta lui au plecat sa se infrunte cu moartea, el a ramas scutit de asemenea riscuri. In locul ochiului scurs, avea acum un ochiu de sticla, purta ochelari si se numea Ionel Soneriu, asa cum Dorohoienii romanizasera numele drului Schoener. Luase in 1918 o licenta in drept la Iasi si dupa razboiu, cauta sa-si afle o intrebuintare, dar nu se incumeta sa practice avocatura, munca si rentabilitate putina. Instinctiv simtea rentabilitatea politicii. Un moment s'a aciuat pe langa Stoianovici sefui organizatiei marghilomaniste, dar a simtit ca este o partida terminata. La liberali locurile ocupate si inaintare la vechime, organizatia iorghista a lui Butureanu nu-i inspira incredere asa ca s'a decis sa devina june membru al Ligii Poporului al carui sef era generalul Averescu. Avea o adevarata arta de a se face indispensabil, trepaduia continu, cu unicul lui ochiu urduros ascuns dupa cristalele ochelarilor. Ionel Soneriu observa, ghicind imediat o dorinta, grabind s'o satisfaca inainte de a se fi rostit. Aflase ca cel destinat sa fie prefect al judetului era colonelul Anghelescu, i-a fost suficient sa-si concentreze toate atentiile si sa-si asigure postul de sef de cabinet in 1920. Pentru Soneriu era o prima etapa, se initia in secretele administratiei si in bucataria politica. Isi cunostea insuririle si nu dadea gres niciodata, aratandu-se subaltern putin aplecat, vorbind mai mult confidential, totdeauna admirativ.

Prin orasele moldovenesti, calatorul care cobora la un hotel era totdeauna intampinat de un portar, care era si unicul chelner, incovoiat, urduros, salutand cu un « Bine ati venit coane ». Incepeau intrebarile « daca puftiti ceva, eu sunt la dispozitie, numai sa sunati », Calatorul multumea si il asigura ca-l va chema. Peste o jumatate de ora, portarul chelner batea sfios in usa si intra : « M'ati chemat coane ? » — « Nu ». — « Mi s'a parut. E soneria putin defecta. Dar poate ca aveti nevoie de ceva. Cunosc targul nostru care nu are secrete pentru mine ». Si incepea sa enumere tot ce credea ca l-ar putea interesa pe calator, pana isbutea sa identifice pentru ce fel de interese a venit. Apoi nu-l mai slabea. Si nu uita sa-i spuna la urma confidential : « Cunosc o vaduva, dar stiti nu-i pentru oricine, si-i tare bine. Daca vreti, diseara o fac sa vina. Este asa o femeie faina, dar stiti, cucoana bine ». Daca accepta targul, s'a facut : femeia era chiar nevasta portarului-chelner, care nu avea prejudecati, ci era un om practic.

Nu stiu de ce, dar cand il auzi pe Ionel Soneriu « ce mai faci coane ? » si-l vezi aplecat, serviabil fara sa vrei iti amintesti de tipicul personaj al hotelurilor din Moldova.

Nimeni nu ar fi banuit ca seful de cabinet al prefectului de Dorohoi isi va croi drum in politica. Fara nici o insusire din acelea care sunt indispensabile in cadrul votului universal, era sortit sa ramana un obscur politician de provincie, sfatandu-se sa fie prefect sau primar si recomandu-se cu un loc in consiliul comunal, daca nu ar fi inteles ca drumurile cele mai scurte in politica nu formeaza o linie dreapta, adica ambitia in raport cu masa electorala. In 1923 cand C. Argetoianu s'a despartit de generalul Averescu, alesese cartea prosasta si s'a cait amarnic in 1926 cand Averescu forma guvernul cu Octavian Goga la interne. Un an mai tarziu C. Argetoianu, dupa fuziuni varii cu N. Iorga, cu national-taranistii, ajunge ministru la Agricultura si Domenii in guvernul Ionel Bratianu din 1927. Nimic pentru Ionel Soneriu, dar si-a putut face cateva relatii. Cand au venit la putere national-taranistii in 1928, a inteles ca-i un guvern de durata si slabe sperante avea ca Argetoianu sa mai vina la putere. Incepuse prin 1929, dupa fatalele desamagiri ale oricarui guvern adus de un impetuos val de popularitate, sa circule numele printului Carol. Era o carte, dar il lipseau relatiile cu cei cari agitau ideia revenirii printului si atunci a fost cea mai lucusita operatie a lui Soneriu — si-e amintit de batranul Lupescu. Tatal de la doamna in chestie, fusese pe vremuri farmacist la Herta sau Darabani, deci ei trebuia sa-si asigure prietenia batranului.

Actorul Ion Iancovescu avusese ideia sa-i comedeze garderoba Teatrului mic batranului Lupescu, socotindu-i un numar de atractie. Nu i-a fost greu lui Ion Soneriu sa-i gaseasca si intr'o seara se duce la teatru si ca si cand s'ar fi adresat unui vechiu prieten ii spune : « Ce mai faci coane Lupescu ? Ce nu-ti mai aduci aminte de nime ? » Batranul holbeaza ochii. « Te rog sa ma ierti dar nu-mi aduc aminte. Batranete, necazuri... » La care Ion Soneriu incurajat : « Ai uitat coane Lupescu pe Dorohoieni. Eu sunt Ionel Soneriu ». Pe fata batranului trecu o lumina de bucurie. « Ai crescut mare Ionel. Ce de vreme a trecut ! » Si amintirile au inceput sa se depene. Legatura era facuta dar amicitia trebuia adancita si cunoscandu-i slabiciunile, Ionel Soneriu a stiut sa le cultive. Cu ce arta stia Ionel sa aranjeze cate un « supeu », la care discret si serviabil, invita cate o corista de la Tanase (actritele sunt mai scumpe), cultivand pasiunea batranului berbant pentru lumea teatrelor. « Vezi tu Ionel, eu am suflet de artist, asa mi-au placut mie actritele, si daca am luat garderoba la teatrul lui Iancovescu, am facut-o ca sa nu pierd contactul. » Ionel Soneriu asculta respectuos si plin de admiratie ispravile amoroase ale batranului, stiind sa-i stimuleze confesiunile. « Stii, Lenuta imi seamana mie, este femeie de temperament. Si desteapta foc. Am primit printr'un prieten o scrisoare. Copiii sunt bine. Ai sa vezi tu cand se intoarce Carol ce bine va fi. Sa stii Ionel ca am scris Lenutii despre tine si ca esti un baiat fain ». Soneriu multumea si cauta sa-si diminueze interesul, el fiind un prieten desinteresat, ceiace stimula pe batran sa-i aprecieze si mai mult. « Vezi tu Ionel, acum toti fac glume proaste pe socoteala mea, maine ai sa-i vezi cum cauta prietenia mea. Tu esti de la Dorohoi, baiatul de la un prieten vechiu si tu esti plin de atentii acum. Vei vedea tu cum Lupescu stie sa aprecieze jesturile nobile ».

Nimeni in Bucuresti nu cunostea mai bine istoria inceputurilor aventurii Carol-Lupeasca, nimeni nu o stia pana in cele mai mici amanunte ca Soneriu. Facea investitii.

Cand s'a intors printul Carol si a fost proclamat rege, Ionel Soneriu isi avea situatia consolidata. El nu era Carlist, ci Lupescist, adica luase partea rentabila a domniei. Avea un gir de fidelitate fata de noua domnie : girul batranului Lupescu, adica girul cel mai sigur. Pe la inceputul domniei, atot-puternic la palat era Puiu Dumitrescu. Era firesc sa-l cultive Soneriu : « Coane Puiule » in sus « Coane Puiule » in jos, Soneriu nu cerea nimic, voia insa sa se stie ca are intrare la palat, ceiace il inlesnea o crestere a importantei in lumea politica. Nu era nimeni sa banuiasca de unde luase Soneriu bilet de intrare. In fiecare dimineata Soneriu se prezenta acasa la Argetoianu sa-i aduca noutati. « Coane Costica, eri am fost la palat... ». Si cu vocea lui confidentiala aducea noutatile. Circula, era prezent la toti favoritii domniei, cu acelasi zambet, cu aceiasi inclinare, cu aceiasi voce confidentiala, dandu-le informatii din toate cercurile politice. Aparea zelos si desinteresat. Cultiva pe reporterii politici, culegea cancanuri, colecta tot ce nu se publica in ziare, tot ce s'a spus la I.G. Duca, la Dr Costinescu, la Vinila Bratianu, la Dinu Bratianu, la Iuliu Maniu, la Vaida, si ca un factor postal venea cu tolba plina : « Coane Puiule », « coane Felix » (Wieder), si nu era grabit sa ceara, el semana, recolta trebuia sa vina. Pe Elena Lupescu o vedea la batran si plecaciunile erau si mai accentuate de simtea dureri la centura : « Duduie » ! Inspira incredere un om care aducea servicii si nu cerea nici o favoare.

Cand s'a format guvernul Iorga-Argetoianu in aprilie 1931, a fost sugerat Soneru ca secretar general la interne. A fost un moment de triumf pentru el cand i s'a spus si lui « coane Ionel ». Atatia ani de plecaciuni, la atatia spunandu-le « coane », dar insfarsit, i se adresau si lui solicitantii « coane ». Fondul electoral (peste 100 de milioane) lui i-a fost incredintat. Nu era nici o contabilitate si Ionel Soneriu a stiut sa-si asigure partea leului...

Elena Lupescu vota sa-si aiba oameni de credinta in posturile cheie. Si cine ar fi putut nega fidelitatea lui Soneru, prietenul de zile amare al batranului Lupescu ?

Incepea sa simta Soneru necesitatea mondenitatii si privirea (adica ochiul unic) lui agera (desi ochiul este urduros, nu are importanta deosebe agerimea privirii nu este in functie de nervul optic ci de inteligenta realitatilor) a descoperit o juna vaduva, Gisèle (pe romaneste Ghizela), frumoasa, colectionara de aventuri, suficient de bogata, cu relatii. Exact de ce avea nevoie.

Intr'o zi se vorbea de cladatenia moravurilor Eschimosilor cari, in semn de suprema politeta a ospitalitatii, iti ofera femeia sa te culci cu ea si refuzul apare ca o ofensa. Comentarii variate, reflectia lui Soneru a ramas celebra : « Eu nu inteleg gestul Eschimosilor, cand nu pot avea nici un beneficiu. Nu faptul ca-ti ofera femeia ma revolta, ci ca o fac desinteresat ». Era un intreg program de viata lapidar formulat. Oamenii isi complica existenta cu o serie de prejudecati morale, onestitate, loialitate, demnitate, patriotism, ori Ionel Soneru s'a scutural de toate aceste impedimente, reducand totul la o unica realitate : banii. Nu are nici o pornire contra onoarei, dar nu o poate aprecia deoarece nu renteaza si nu a vazut niciodata onoarea hranind pe cineva, iar viata nu se poate intretine cu onoare, cinste si alte fictiuni. Poate sa fie desonoranta lasitatea, dar daca te fereste de neplaceri este preferabila, si cand prefacatoria te apara, de ce sa te infrunti cu firea nabadaioasa a oamenilor ? Ionel Soneru nu se supara niciodata, orice i-ai spune, stie ca neresistenta desarmeaza. Odata soata Gisèle (pe romaneste Ghizela), dispretuitoare li spune. « Quelle tête de cocu a cette espèce d'idiot. » Comesenii au inghetat, crezand ca va isbucni un scandal, dar Ionel Soneru raspunde calm : « Quand même, tu exagères, Gisèle ! » Dar soata agresiva a dat replica sangeroasa : « Vei recunoaste ca eu sunt mai in masura sa stiu ».

Nici o umbra de manie nu a turburat seninatatea sotului ultragiat : « Asa este Gisèle, cateodata se autocalomniaza ». Zambetul lui Soneru desarmeaza. Orice i-ar spune cineva, el raspunde invariabil: Glumesti, dar sa stii ca esti un baiat bun. » Cu aceasta capacitate de a nu reactiona, de a primi chiar cele mai teribile insulte doar ca simple glume putin mai piparate, Ionel Soneru si-a randuit existenta pe principiul rentabilitatii. Altii se agitau scuturati de ambitii, voiau sa fie pe primul plan si recoltau vrajmasii, riscau sa fie tinta atacurilor de presa, el se strecura in penumbra rentabila, iscodind in instabilitatea vietii noastre politice, cautand sa descifreze oamenii puternici ai zilei de maine. Nu se putea constitui un guvern in care el sa nu aiba cativa cunoscuti. Aceasta cultivare a relatiilor necesita timp si o mare indemanare de nuantare, dar Soneru isi cunostea forta lui : zambea si accentua postura lui subalterna. In septembrie 1939, dupa guvernul de o saptamana al generalului Argesanu, s'a format un guvern C. Argetoianu. Era o atmosfera incarcata si Ionel Soneru a cerut modest sa fie numit consilier juridic la minsterul de externe. Incepuse razboiul, ministerul de externe, devenea cel mai important. In viata lui, Soneru nu a pledat un proces si de cand a terminat facultatea nu a deschis o carte de drept, dar aceasta nestiinta nu a constituit o piedica ca sa fie numit. Guvernul Argetoianu a durat doua luni, dar Soneru a ramas consilier juridic al ministerului de externe si in guvernul Tatarascu si in guvernul Gigurtu.

Cand regele Carol a abdicat si a venit generalul Ion Antonescu, Soneru nu a fost clintit, legase din vreme prietenie cu Misu Antonescu. Intrase in francmasonerie pentru a-si asigura relatii, si in 1940 cand se incepuse campania impotriva francmasonilor, s'a publicat o carte in care erau trecuti toti cei ce figurasera in loji. Cu grija, Ionel Soneru a facut demersurile necesare ca sa nu figureze in carte si a ramas neturburat consilier juridic si cand ministru de interne era M. Sturza. Ionel Soneru se aranjase si sub legionari, calatorea in strainatate, isi vedea de afaceri. Cine stia ca a fost protejatul batranului Lupescu ?

In 1943, Soneru simte ca se apropie furtuna. Isi lichideaza tot si incepe sa-si pregateasca plecarea. Ii trebuia altceva decat un pasaport diplomatic, o delegatie care sa dureze peste durata regimului. Timp de un an a fost vizitatorul asidu al drului Costinescu, fara sa fi manifestat nici un interes (cand Soneru arata ca nu urmareste nimic atunci este mai interesat) si intr'o zi, intamplator ii spune : « Nu stiu ce sa fac. Ica vrea sa ma trimita ca reprezentant al Crucii rosii romanesti la Geneva. Ai fi contra ? » Drul Costinescu a dat din umeri, ii era perfect indiferent. Apoi s'a dus la Ica. « Nu stiu ce sa fac, Drul Costinescu vrea sa ma trimita reprezentant al Crucii rosii la Geneva. Ai avea ceva contra ? » Ica a promis vag. O invitatie la masa-a intrat in actiune soata Gisèle -si de data aceasta Doamna a insistat si Ica a cedat. Exista un singur Roman dintre cei cari au avut nevoie de ocrotirea Crucii rosii sa stie ca Ion Soneru a plecat din tara ca reprezentant al acestei umanitare institutii ?

Instalat la Geneva a inceput sa cultive asidu pe Gr Gafencu. Era si C. Argetoianu la Geneva dar nu mai era interesant. Ramasese tot « Conu Costica », dar cum politeta nu costa, Soneru este politicos, atat si nimic mai mult. O ducea greu de tot Argetoianu, lipsit de bani, bolnav, dar nici un moment Soneru nu s'a simtit obligat sa-l ajute. Ce mai reprezenta in viitor Argetoianu ca sa merite o investitie ? Soneru este cumpanit, fiecare centima o cheltuieste cu rost si nu admite a fie generos fara rentabilitate.

In 1946, cand a venit Guta Tatarascu la Paris, Soneru i-a dat

Desigur ca nimeni nu este obligat sa sustina Chemarea. Socotim totusi ca eleganta impune ca cel care nu vrea sa primeasca gazeta noastra, adica s'o sustina prin contributia lui baneasca, s'o inapoieze incepand cu al doilea numar primit. Aceasta pentru a nu pune pe nimeni in situatia de a lipi o banda si a cheltui 5 fr.

Primim spre publicare :

Communiqué du Conseil Eparchial de l'Eparchie Roumaine à l'Etranger sur les récents événements roumains en Amérique

Dans la séance du 12 décemore 1950, le Conseil éparchial a discuté les événements récents d'Amérique et déclare ce qui suit :

Nous avons pris connaissance par la presse des événements d'U.S.A. concernant l'évêché orthodoxe roumain en Amérique, à savoir :

1) La démission de l'évêque Policarp Morusca ;

2) Le sacre épiscopal à Sibiu, le 12 novembre 1950, de l'Archimandrite André Moldoveanu ;

3) Les documents du Patriarche de Bucarest à l'église roumaine d'Amérique la pressant d'accepter cette consécration ;

4) Le Patriarche de Bucarest, en reconnaissant le Conseil éparchial en fonction en 1945, ne reconnait pas le Conseil éparchial présidé par le Père Ion Trutza;

5) Le Saint-Synode de Bucarest revendique les biens meubles et immeubles de l'Eparchie roumane -d'Amérique ;

6) Déposant le Prêtre Trutza jusqu'à remise des archives et biens éparchiaux entre les mains du nouvel évêque André Moldoveanu ;

7) Elargissant constitutionnellement l'évêché roumain d'Amérique du Nord-Canada, en évêché des deux Amériques.

Et nous avons pris note aussi des réactions qui se sont manifestées jusqu'à ce moment :

8) Le Prêtre Ion Trutza, avec son Conseil décline d'accepter le nouvel évêque ;

9) Le Prêtre Trutza dépose et « Katarise » le nouvel évêque.

—x—x—

Devant la gravité de ces événements, devant la confusion et le désarroi qu'ils ne manqueront pas d'apporter dans la conscience des fidèles, il nous a paru un devoir de prendre position et de rendre cette prise de position publique :

Nous considérons le communisme comme un mouvement non seulement économique, non seulement social, non seulement politique, ni seulement philosophique ou accidentellement a-religieux, ou accidentellement antireligieux, mais essentiellement impie dans le sens biblique de ce mot, c'est-à-dire essentiellement antireligieux et plus spécialement antichrétien.

L'Eglise Orthodoxe, qui ne porte pas pour rien ce titre, a toujours témoigné pour la plénitude de la vérité pure, inviolée et sans alliage. C'est là sa gloire dans le passé, cela reste son devoir d'aujourd'hui.

L'Eglise Orthodoxe Roumaine hors frontière, tant en Europe Occidentale qu'en Amerique et partout ailleurs, a donc le devoir de définir clairement sa position devant les événements qui sollicitent les fidèles.

Cette position est triple, déterminée par nos trois relations :

Vis-à-vis de l'Eglise en Roumanie ;

Vis-à-vis de nous-mêmes ;

(Urmare pag. 4.)

---

asaltul atentiilor. Ochise « Creditul Minier ». Dar nu se precipita, prepara o lovitura indelung si astepta momentul cand sa dea lovitura.

Intre zisii democrati progresisti romani era si un tanar Anton Dumitriu, conferentiar de logica la Universitatea din Bucuresti. Cand s'a dat lovitura de Stat a capitularii, filosofui a devenit un exponent al cercurilor intelectuale, sovieto-fil de tip comunist. Si cum orice fidelitate politica isi are compensatia, Anton Dumitriu a fost trimis in misiune la Paris, sa resolve situatia « Creditului Minier ». Soneru il astepta la gara, si serviabil, l-a invitat sa stea la Hotel Georges V. La acest hotel, Soneru isi avea un apartament. Bietul logician a fost complect zapacit de atentiile sotilor Soneru. Am putea spune ca Soneru s'a intrecut in ospitalitate, depasind chiar ospitalitatea Eschimosilor.

Rezultatul ? Soneru s'a instalat director la « Creditul Minier » si la intoarcerea la Bucuresti, filosoful Anton Dumitriu a intrat la inchisoare. A platit scump ospitalitatea de la Hotel Georges V.

Dar operatia de la « Creditul Minier » impune o analiza amanuntita.

Si o vom face.

DELAHERTA.

STIRI DIN PATRIE

§ Arestarile continua intr'un ritm accelerat. Un ofiter roman superior care se gaseste in exil a scris unui fost camarad, intrebandu-l despre situatia unui numar insemnat de fosti camarazi, toti ofiteri superiori sau generali. Raspunsul a fost dureros : toti se gasesc la inchisoare. Ce au de zis despre aceasta, eliberatorii de la 23 august ?

§ Comunistii nu au deposedat inca pe fostii cavaleri ai ordinului Mihai Viteazul de loturile lor. Motivul ? De sigur pentru a-i putea aresta intr'o zi pentru sabotaj.

§ Prin rechizitoriul Curtii Bucuresti, a fost trimis in judecata acuzatul Sever Stoica din Timisoara, str. Mecieni —, pentru « crima contra umanitatii » constand in aceia ca in calitate de ziarist a publicat in ziarele « Curentul » si « Stirea » din Arad, diverse articole prin care propaga ideile hitleriste, facand apologia initiativelor criminale ale « regimului de teroare antonesciana » care a dus la deslantuirea razboiului din 1941.

El a fost condamnat la 7 ani temnita grea, 10 ani degradare civica si confiscarea averii. Facand recurs, acesta a fost respins.

§ « Instiintare pentru cetatenii sovietici care se gasesc pe teritoriul R. P. R.

Se aduce la cunostinta cetatenilor U. R. S. S. (basarabeni) care in urma razboiului din 1941-1945 au ajuns in afara granitelor Patriei, iar actualmente se gasesc pe teritoriul R. P. R. ca Misiunea sovietica de repatriere din Romania isi continua lucrarile de repatriere a cetatenilor mai sus mentionati.

Cetatenii sovietici cari nu si-au facut inca formele de plecare in U. R. S. S. sau acei cari au de cerut informatiuni in aceasta chestiune, se vor adresa personal sau in scris la Bucuresti, strada Praga 8 sau Constanta, str. Generalisimul Stalin 157.

Misiunea sovietica de repatriere din Romania. »

Adevaratii eliberatori de la 23 august sustin ca au incheiat un armistitiu. Daca este asa, s'au gandit ca in acest « artistitiu » sa stipuleze ceva in favoarea Romanilor basarabeni ce s'au refugiat in Patria Mama, sau i-au considerat pe acestia exact ca si tovarasul lor in darea loviturii de Stat, Bodnaras-Spataru, drept nazisti periculosi ? Crede oare cineva ca aceasta repatriere se face in mod civilizat, adica ca se intoarce cine vrea, sau acesti nenorociti frati basarabeni sunt urmariti ca un vanat pentru a fi dus cu forta in Siberia, adevarata patrie a socialismului ?

IN ROMANIA E BINE

In Romania e bine, fara indoiala Nemultumiti sunt doar reactionarii. Iata insa ca din ziare mai transpira cate ceva, care arata ca nu e chiar asa de bine. Astfel, distribuirea transei a 2-a de lemne scartaie, si inca scartaie bine. « Cu toate padurile ce-i inconjoara, hunedorenii duc lipsa lemnelor de foc » scrie Viata Sindicala. « Muntii Apuseni, la poalele carora se intinde regiunea Huniedoarei au, in afara de minereuri de fier, aur si argint, vaste paduri care dau lemn de constructie si de foc.

De cu iarna I. P. E. I .L. a inceput sa taie din paduri cantitati suficiente de lemne de foc, insa nu s'a ingrijit sa faca si un drum pe care lemnul sa poata fi transportat cu carute sau camioane pana la locul de incarcare. Muncitorilor hunedoreni le trebuiesc lemne. Pentru aceasta, ei s'au adresat *Combinatului* lor. Combinatul la randul sau, s'a adresat societatii *Combustibilul* din Deva, in a carui sarcina cade aprovizionarea cu lemne a regiunii Huniedoara. Drept raspuns, tovarasii de aici au luat cunostinta ca depozitul nu are lemne si au aratat ca ne *baza Hotararii Consiliului de Ministri cu no.* 731 *din* 19 *mai* 1950 : « Unitatile Ministerului Metalurgiei si ale altor Ministere care dispun de mijloace de transport proprii, sunt obligate a prelua lemnele de foc din padure cu bonificarea tarifului de transport oficial ».

Ori aceasta hotarare era cunoscuta *Combinatului Siderurgic Huniedoara prin circulara no.* 735317 *din* 18 *iulie* 1950 a Ministerului Metalurgiei care i-a fost trimisa odata cu repartitia de lemne *no.* 2023 *din* 26 *iulie* 1950. Dar hotararea cu pricina se referea numai la lemnele de foc necesare pentru incalzitul institutiilor si intreprinderilor si pentru consumul industrial, precum si pentru asezamintele cu caracter social, si nu la combustibilul pentru salariati. »

Deci Combinatele au dat hotarari. Ministerele nu s'au lasat mai prejos, dar rezultatul este : « *Cu toate padurile ce-i inconjoara, hunedorenii duc lipsa lemnelor de foc.* »

Incolo e bine desigur. Citam : « Dar la centrul no. 4 sunt si unele lipsuri. Astfel, Biurourile se afla intr'o odaita cu o singura intrare. *Prin ea se perinda zilnic peste o mie de oameni*, asa ca dimineaeta si seara, cand e mai *multa aglomeratie, acesta trebuie sa stea afara in frig si ploaie.* La ambele depozite apartinand acestui centru, curtile nu sunt pavate. Pe vreme ploioasa carutele se ingroapa in noroiu, ceiace ingreuiaza circulatia si buna desfasurare a distributiei. *Trebuie ca cetatenii sa puna umarul sa miste caruta.* »

Si aceastra, fara indoiala, din cauza imperialistilor anglo-americani.

IN VARF DE SABII

§ Am putut sa ne procuram buletinul de informatii al Partidului national-taranesc. Acest buletin este imprimat la multiplicator exclusiv pentru membrii partidului si are desigur de scop sa remonteze moralul slabit al trupelor consumatoare a fondului national. Se cauta in special a se arata ca raspunsul dat de dl Grew dlui Visoianu si comunicat apoi dlui Gafencu este fals. Ori acest raspuns publicat de noi a produs o profunda impresie asupra emigratiei romane. El a fost apoi publicat si de ziarul Patria din Germania. Totusi, taranistii sustin ca acest respun nu a existat. Not ne multumim sa punem delapidatorilor urmatoarele intrebari :

— De ce Americanii au talat lefurile pe care le dadeau membrilor comitetului zis si national si român ?

—De ce la 23 aug. 1950 nici un membru al zisului comitet nu a vorbit la postul de radio Vocea Americii si dl Visoianu a fost obligat sa vorbeasca la B.B.C. ?

— De ce la 1 dec. Free Europe a respins cererea dlui Visoianu de a vorbi la Vocea Americii ?

— De ce la 1 ianuarie nici un membru al comitetului delapidatorilor nu a vorbit la postul de radio american ?

— De ce national-taranistii publica aceasta desmintire intr'un buletin de informatie imprimat la multiplicator si nu in La Nation Roumaine ?

— De ce in Congresul de la Filadelfia, dnii Popa si ceilalti comparsi au fost pusi la masa la locuri secundare si numai dl gen Radescu a fost invitat sa la loc la masa de onoare incat ziarul « Le Figaro » din 13 febr. nici nu mentioneaza printre participantii la acest congres pe dnii Visoianu si pe ceilalti membri ai bandei ci numai pe dl gen. Radescu si pe dl Gafencu ?

Raspunsul la aceste intrebari a clar : Raspunsul dlui Grew publicat de noi a existat si taranistii au primit palme usturatoare de la un for strain, for care a fost pus in neplacuta situatie de a lua masuri. Dar se pare ca obrazele dlor Visoianu si Creteanu sunt mai groase decat pielea elefantului. Ca sa incheiem, subliniem ca numitul buletin de informatii este imprimat tot cu banii tarii.

§ Maiorul Iliescu-London a devenit « unpopular » printre Românii refugiati ce se gasesc in Anglia. La serbarea de la 10 dec. foarte multi Români s'au abtinut. Acesti Români sunt nemultumiti din cauza aerelor de dictator pe care si le ia dezertorul roman de la Londra, dar mai ales din cauza « episcopului » Leu, despre care-cu toate masurile pe care le ia of London ca Chemarea sa nu patrunda in Anglia-au aflat ca este pur si simplu un condamnat de drept comun, ca nu l-a sfintit nimeni episcop si ca aceasta nu s'a intamplat nici macar prin frauda, asa cum s'a intamplat cu « episcopul » escroculul dr. Teodoru, faimosul Kukri.

Românii din Londra râd pe infundate de nivelul scazut al Faciiei si in special de poezeiele ce apar in aceasta gazeta. Intr'un numar a aparut pe pagina I-a o poezea inchinata Faciiei si semnata de un roman (?) din Austria numit Vandalovski. Dar poezeiele ce fac deliciul Romanilor din Anglia, sunt fara indoiala acele inchinate faimoasei Frusina. S'a aflat cu precizie ca Gh. Olteanu nu este seful de generatie asa cum s'a crezut, ci insusi directorul Faciiei capitanul Iliescu of London.

Ultima poezea inchinata Frusinei va ramane fara indoiala in Antologia aiurelilor rimate. Refrenul « Esti femeie si esti drac » este edificator.

Desigur ca Iliescu Olteanu are dreptul sa sburde cat vrea pe pajistea poesiei, ca doar de aceia ne batem cu pumnul in piept in numele democratiei. Dar Faclia nu este foaia dsale personala ci a Comitetului Anglo-roman. Ori din acest comitet fac parte urmatoarele persoane : Presedinte : Dl Tilea, dna Beza, dna L. Davis, dl Barbu Niculescu, dna Statescu-Longo, dna si dl Radu Tilea.

Oare membrii acestui comitet nu socotesc ca aiurelile rimate ale dlui Olteanu il fac de ras si pe ei ?

§ Din Londra am primit urmatoarea scrisoare :

Londra, Ianuarie 1951.

« Domnule Director,

Am citit numarul din 30 noembrie al Chemarii si constatand unele chestiuni care nu sunt conforme cu realitatea, va rog sa binevoiti a aduce rectificarile necesare.

Dl capitan Iliescu nu are nimic comun cu B.B.C. Dsa a vorbit intr'adevar la radio in Anglia, dar nu la B.B.C. ci la o statie infiintata de Foreign Office la inceputul razboiului.

Romanii de la B.B.C. nu colaboreaza la Faclia si deci nu pot sa fie facuti raspunzatori de greselile comise de dl Iliescu acolo. Romanii de la B.B.C. nu fac parte din comitetul Anglo-roman si nu impartasesc absolut de loc vederile sau procedeele dlui Iliescu. Dl Iliescu sustine pe Leu, acest condamnat de drept comun cum ati aratat dvs la Chemarea, pe cand toti ceilalti Români il detesta.

Primiti va rog, etc.

Un cititor.

§ Un domn care pretinde a fi initiatorul cantinei de la biserica, primeste din partea baptistilor romani din America prin dl Pascu dese si bogate pachete. Intr'un pachet, dl Pascu i-a trimis marelui nostru compatriot si un frac. Si din cauza ca primeste prea multe lucruri de la dl Pascu, romanul nostru de la Paris, vinde haine, pardesiuri, etc.

Desigur ca daca dl Pascu trimite aceste pachete in numele dsale personal, nimeni nu are dreptul sa zica nimic. Dar daca pachetele sunt trimise in numele bisericii baptiste, chestiunea se schimba.

Romanul de la Paris, afirma a avea nu stiu cate perechi de haine si spunea cuiva ca-si va face in curand un palton de 37.000 de franci. Iarasi, daca aceste 37.000 provin din munca dsale (nu intereseaza pe nimeni ce fel de munca) nimeni nu are dreptul la cuvant. Daca insa banii provin din continutul pachetelor trimise de baptisti, vanduț de dl in chestiune, se schimba povestea.

In orice caz, noi atragem atentia dlui Pascu.

§ Suntem informati ca distinsul nostru confrate René Theo are sub tipar urmatoarele carti :

— 23 aug. ziua eliberarii totale (16 pagini), inchinata dlui Visianua ;

— Quo Vadis Europe ? (12 pagini, inchinata dlui gen. Radescu) ;

— Nihil sine Theo (opera capitala a dlui Theodosiadis in 8 pagini).

Pentru aceasta din urma lucrare, dl Theo nu s'a decis inca cui s'o inchine. Dupa informatiile noastre redactorul sef de la B.I.R.E. e in cautarea unui bun roman care sa aiba parale.

§ Calatoriei lui N.S. Govora in Spania i s'a dat alta interpretare. S'a spus ca directorul Chemarii a fost expulzat. Asa-i cand « prietenii » Chemarii iau visul drept realitate.

ROMANII IN EXIL

§ Fostul rege Mihai va intreprinde in curand o lunga calatorie in diferite tari. Calatoria va fi efectuata in « Talbot-ul » cumparat anul trecut (informatie B. I. R. E.) In calatoria sa, fostul suveran va fi insotit de gen. Lazar, mai putin in Statele Unite care au refuzat viza generalului de gimnastica suedeza. Motivul : a depus juramant de credinta republicii populare.

§ Ziarul Solia se ocupa de fostul rege Carol II si scrie ca e cel mai bogat suveran in exil. Lucrul acesta era cunoscut de toata lumea. Ceia ce nu stie poate emigratia romana este ca fostul rege Mihai se gaseste intr'o situatie materiala precara. Cand se gasea la Florenta, un Roman a cerut o audienta la fostul rege Mihai pentru a-i prezenta omagiile. Dupa multe greutati, Romanul nostru ajunge in fata dnei de onoare Catargi care punandu-si mainile pe piept il conjura : sa nu cumva sa-i ceri bani ca n'are.

§ Am primit la redactie o scrisoare in care se aduc acuzatii dlui Virgil Constantinescu. In scrisoare se afirma ca dl Constantinescu a ramas consul in legatia de la Paris pana in toamna anului 1947, facand toate plecaciunile necesare armeanului Heran Torosian si lui Moruzi. Dl Constantinescu nu a devenit resistent decat in momentul in care a fost rechemat.

In vara anului 1946, dl Constantinescu a facut o vizita la Bucuresti unde a facut un raport detaliat asupra gruparii anticomuniste care activa pe acea vreme la Paris.

Dsa afirma ca este cel care a infiintat Caromanul. Corespondentul nostru spune ca Caromanul (cacofonia este bine venita) a fost infiintat de fratii Caranfilidis. De Craciunul anului 1948, dl Nacu a luat initiativa de a face o serbare si un pom de Craciun. Dl Nacu a cheltuit cu aceasta ocazie peste 250.000 de franci, suportand toate cheltuielile serbarii si impartind celor nevoiasi daruri in bani. La aceasta serbare a participat si dl Constantinescu in calitate de reprezentant al Caromanului. Caromanul a impartit pachete si, cum era dealtfel normal, aceste pachete erau provenite din darurile a diferite societati de binefacere. Pachetele aveau in ele si cate o mie de franci, acestia din buzunarul propriu al dlui Nacu. Si dl Virgil Constantinescu a tinut cu aceasta ocazie un discurs, aducand laude umflate si nemeritate Caromanului, aceasta asociatie pe care noi am descoperit-o si denuntat-o ca falsificatoare de bilanturi. Dl Const. s'a laudat si pe dsa personal, discursul cuprinzand in cea mai mare parte chestiunile personale al dlui V. C. Punctul principal si emotionant al acestui discurs a fost plecarea dlui Const. si ramasul bun pe care dsa si l-a luat de la cei care ramaneau in Paris.

Asteptam o desmintire din partea dlui V. Constantinescu pe care noi il apreciem, stiind ca dsa a fost de un real folos refugiatilor in 1945, cand gratie dlui Const. refugiatii au putut sa-si inghebeze hartiile necesare ramanerii lor in Franta.

La 10 dec. a. t. a avut loc la Paris adunarea generala a Asociatiei Studentilor. Adunarea a fost prezidata de Preot Dr. V. Zapartan, care a facut o dare de seama asupra activitatii comitetului pe anul scolar 1949-1950, dupa care a urmat alegerea noului comitet. Au fost alesi: Presed, Preot Zapartan, Vicepres, dnii Miclea si Beldiceanu, Secr. Gen. Dl. Gr. Filitti, Casier dl *Traian Constantin*. Membri dnii Sultana, I. Stanescu, N. Aerichide si Culica.

La alegerea de casier a dlui Constantin, s'a ridicat o contestatie de catre dl Cpt. Ionescu-Suflet. Dsa s'a ridicat cu violenta in contra candidaturii dlui Constantin, intrucat acesta din urma a fost ofiter de jandarmi sub actualul regim comunist, si pe cale logica, dl Constantin nu putea ramane in jandarmerie decat daca era nu numai membru al partidului comunist, dar inca, unul bine verificat. Dl Constantin nu a negat, dar a explicat ca dsa a dat relatii la 2-eme bureau francez, relatii pe care acest birou le-a gasit satisfacatoare.

Cu tot acest incident, cu toate explicatiile care ar fi putut convinge autoritatile franceze dar in nici intr'un caz nu poate convinge pe Romani, dl Constantin a fost ales.

Comunicatul Eparhiei române din Paris

(*Urmare din pag.* 3.)

Et vis-à-vis d'autres églises orthodoxes autocéfales :

1. — *Vis-à-vis de l'Eglise en Roumanie* : nous déplorons les données qui nous parviennent de notre malheureux pays, et qui semblent indiquer trop clairement que l'emprise de l'Etat communiste n'est que trop réelle sur l'Eglise :

a) Hypocrisie d'un « ministre des Cultes » dans un Etat officiellement antireligieux, mais qui ne prétend pourtant pas se séparer de l'Eglise ou, autrement dit, de l'Eglise acceptant de devenir un rouage dans un Etat officiel officiellement voué à la destruction du Christianisme ;

b) Synode se reconnaissant comme un Département du Présidium d'Etat (la presse a reproduit la lettre du Patriarche au Prêtre Trutza portant comme en-tête « Præsidium Suprême de la République »...)

c) Soumissions des statuts ecclésiastiques à l'approbation du pouvoir séculier impie ; d) démission forcée des évêques par une loi civile statuant pour eux une limite d'âge ; e) loi civile statuant un « numerus clausus » des prêtres et des étudiants en théologie ; f) l'élection et la nomination des évêques remises en dernier ressort à l'approbation de l'Etat antireligieux.

Ces faits sont déplorables et inadmissibles en eux-mêmes. Mais, pourtant, par respect pour notre Eglise-mère, nous disons que nous ne tenons pas tous nos renseignements de source officielle ecclésiastique ; ne possédant peut-être pas tous les considérants nécessaires, ne pouvant pas contrôler la situation sur place par des visites d'information, nous refusons de juger l'épiscopat roumain chez lui et son activité derrière le rideau de fer.

En conséquence :

1) Nous ne pouvons nous prononcer sur la légitimité de la « démission » de l'évêque Policarp Morusca, démission affirmée dans les documents récents émanés du Patriarcat roumain. Nous devons donc le reconnaître toujours comme titulaire de l'évêché missionnaire d'Amérique et rester sur la formule que nous avons donnée de la nécessité d'un évêque-vicaire en Amérique ;

2) En ce qui concerne la validité du sacre de l'évêque André Moldoveanu, comme nous n'avons pas toutes les données sur les circonstances de ce sacre, nous ne pouvons nous prononcer jusqu'à information plus détaillée ;

3) L'attitude du Prêtre Ion Trutza, président d'un soi-disant Conseil éparchial, est responsable de toute la situation malheureuse, en refusant la solution proposée par Son Eminence le Métropolite Vissarion d'intervenir à titre d'évêque voisin dans l'établissement d'évêques-vicaires en l'absence de l'évêque Policarp Morusca, évêque titulaire de l'Eparchie d'Amérique ; en travaillant, de fait, jusqu'à hier dans le sens suivi par Bucarest, en suivant une ligne illogique et fantaisiste de reconnaître les actes de Bucarest quand il s'agit de la « déposition » du Métropolite Vissarion et de ne pas le reconnaître quand il s'agit du sacre de l'évêque André Moldoveanu, parce que ses intérêts personnels ne coïncident plus avec Bucarest ; enfin, en prenant sur lui, comme prêtre, de déposer des prêtres à plusieurs reprises, et cela sans même un simulacre de jugement ; en s'érigeant comme autorité canonique, invoquant seulement l'élection du peuple, sans la confirmation d'une autorité épiscopale quelconque.

Tous ces faits, et d'autres faits encore, s'échelonnant depuis longue date, dénotent chez lui l'absence de la ligne orthodoxe.

2) *Vis-à-vis de nous-mêmes* : mais quand il s'agit de prendre sur nous les entraves dont l'Eglise souffre en Roumanie,, l'Eglise roumaine hors frantières, résidant dans des pays encore libres du joug bolchévique, ne peut moralement accepter librement et à cœur-joie les conditions qui sévissent là-bas, conditions douteuses (pour dire le moins) tant du point de vue dogmatique que canonique.

Elle considérerait comme immoral que l'acceptation de telles conditions soient imposées, ou même demandées, par l'Episcopat de Roumanie ; et elle considère comme encore plus immorale pour elle-même de les accepter si elles étaient commandées au nom de l'obéissance canonique ou même simplement demandées au nom de cette obéissance. Loin de contredire le précepte évangélique de ne rendre à César » que ce qui lui revient, les Ss. Canons ont condamné tout évêque qui accepterait de tenir du « pouvoir des princes » leur mandat apostolique.

En l'occurrence, l'évêque André Moldoveanu aurait-il l'intention d'appliquer aussi en Amérique le Nouveau Statut imposé par l'Etat à l'Eglise de Roumanie ?

(Même l'Eglise patriacale russe n'a pas poussé les choses aussi loin, et s'en tient pour les églises russes à l'étranger à l'ancien Statut de 1917).

—x—x—

Si donc notre Eparchie refuse de juger l'Episcopat de Roumanie, elle refuse tout autant d'accepter les conditions désastreuses dans lesquelles cet Episcopat se fait fort de vivre et d'agir.

3) *Vis-à-vis d'autres églises orthodoxes autocéphales* : devant toute solution qui préconiserait a des Roumains de quitter l'Eglise roumaine pour s'en aller rejoindre et se ranger sous un autre Patriarcat, nous repoussons cette solution comme une trahison vis-à-vis de notre Eglise, vis-à-vis de nos évêques, de nos prêtres, de nos frères en prison, vis-à-vis de nos parents qui souffrent et dont l'espoir repose en nous.

—x—x—

Notre devoir (comme il a été dit plus haut) peut nous demander de nous abstenir de juger ce qui se passe dans les frontières de notre patrie, jusqu'à ce qu'une pleine lumière puisse établir les responsabilités des Pasteurs en fonction. Ce devoir nous défend tout autant d'abandonner notre Eglise roumaine en péril, de s'en désintéresser, pour nous « naturaliser » dans une autre Eglise orthodoxe, d'abdiquer nos responsabilités à nous, vis-à-vis de notre Eglise-mère et de ses enfants en détresse.

Le Conseil Eparchial de l'Eparchie Orthodoxe Roumaine à l'étranger.

Paris le 18 décembre 1950.

Vu et approuvé par Son Eminence le Métropolite Vissarion :

+ Métropolite VISSARION.

Corespondenta pentru « Chemarea » se va trimite numai pe adressa : C. ARSENIE, journaliste, Boite Postale, 64, Paris-14e.

CHEMAREA

Dépôt légal N° 11537/49
Gérant responsable Al. Cristescu,
6, rue Laborde, Paris 8e
Imp. I.E.P., 7, rue Cadet, Paris